

Kmet, delavec in obrtnik naj bodo narodu vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 50.—
za pol leta „ 15.—
za inozemstvo
za celo leto Din 50.—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasiló „Zveze slovenskega kmetškega ljudstva“.

Vsako uživaj vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici šte. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri poš. čekovnem za-
vodu št. 11.568.

Krško polje 23. avgusta 1925.

Kjer se je Matija Gubec pred 352 leti bojeval s hrvatskimi in slovenski kmeti proti grajščakom, ki so do krvi izkoriščali delovno ljudstvo, tam so se 23. avgusta zbrale silne množice hrvatskega in slovenskega kmetškega ljudstva, da izrazijo svojo pripravljenost, nadaljevati boj za Staro Pravdo do končne zmage. Sicer je bila prireditev v obliki kmetškega praznika na Krškem polju nekaj povsem novega. Toda silna udeležba dokazuje, da je zavest o potrebi kmetške politike prešla našemu podeželskemu ljudstvu že globoko v kri. Nekaj notic v naših listih in nekoliko plakatov je zadostovalo, da privabijo celo v sedanjih ne predobrih gospodarskih časih okroglo 15 tisoč revnega ljudstva na prireditev, kjer se naj potrdi pravilnost boja za pravice podeželskega ljudstva.

Marljivi in navdušeni somišljeniki iz Krškega in okolice so že tedne bili na delu, da za kmetški praznik na Krškem polju pripravijo vse potrebno. Niso se trudili zaman, to nam je 23. avgust, praznični dan, sijajno dokazal. Prav vse od začetka do konca je bilo dobro premišljeno urejeno in prav nikjer nismo čuli kakih pritožb. No, če v Krškem vsi preštevni gostje po krčmah niso prišli takoj do svojih juh in drugih naročenih jedil, se to pač ne more smatrati za nedostatek, nego je samo dokaz, da je prihod ljudstva bil res velik. Drugih pritožb pa vseh sploh ni bilo slišati niti v Krškem, niti na Krškem polju, niti pozneje, nego vse je bilo zadovoljno!

Prihod gostov.

Prvi gostje so prihajali že zjutraj z vlaki od Zagreba in Zidanega mosta. Iz Zagreba so v posebnem vlaku prišla mnoga odposlanstva iz raznih krajev zapadne Hrvatske. Videli smo mnogo slikovitih narodnih noš. Bratje Hrvatje so prinesli tudi tri prapore. Posebno pozornost je vzbudilo pevsko društvo »Orač« iz sela Mala Mlačka pri Veliki Gorici. Pevci so sami kmetje, kmetice, dekleta in fantje. Vse v lepih narodnih nošah. Več pevk je bilo bosih, kar najlepše dokazuje, da se v tem pevskem društvu zbira pristen kmetški narod, ki ljubi pesem. Pevce vodi učitelj Harapin. Vsa čast takemu učitelju! »Orač« je s svojim lepim petjem vzbujal splošno pozornost.

Vsi vlaki so pripeljali od blizu in daleč premnogo naroda. Tudi iz Ljubljane je prišel okrog 11. ure. A na Dolenjskem je bilo ta dan pravo preveljevanje naroda. Sto in sto voz in avtomobilov je prišlo že tekom dopoldneva v Krško. Vsi vozovi so bili lepo okrašeni in na vsakem je bilo nabito polno ljudi. Vmes pa so prihajali že vozovi, ki so bili določeni za popoldanski svečani sprevod. Ti vozovi so se zbirali na zgornjem koncu mesta, med tem ko so se ostali vozovi ustavili, kjer se je ravno našel prostor. A prostora na zadnje že ni bilo več lahko najti!

Omeniti moramo še lepe napise, s katerimi so nas pozdravili Krščani. Pri vstopu v mesto je bil postavljen velik slavalok s sledečim napisom: »Svobodno pozdravljajo svobodni in za svobodo v letu 1573 v Krškem umrli tisoči Gubčevih upornikov! Zopet na drugem koncu mesta pozdravlja slavalok z napisom: »Slovenec, Tvoja zemlja je zdrava in pridnim nje lega najprava«. Pa še eno moramo omeniti: Kdor je na brežiški strani odšel v gostilne, se je pritoževal, da je ponekod bilo odiranje. Golaž 10 Din! V Krškem pa se je takoj zapazilo, da so bile cene po gostilnah prav zmerne. Končno ne smemo prezreti, da je celo Krško bilo v zastavah.

Živinska razstava.

Dopoldne ob 9. uri se je otvorila na sejmišču v Krškem živinska razstava. Prigon goveje živine in konjev je bil zelo velik. Ljudstvo od blizu in daleč se je cel dopoldan živo zanimalo za razstavljeno blago. Pri vstopu na razstavni prostor je bil postavljen slavalok s sledečim napisom: »Snažni hlev in v njem zdrava, čista ter krepka živina je dika vsakega slovenskega kmeta.« O delu odbora, ki je pregledoval in cenil živino ter delil nagrade, bomo prihodnjič posebej poročali.

Krško polje.

Že opoldne se je pričelo pomikanje množic na Krško polje, kjer je bil pripravljen prostor za zborovanje, dirko in veselice. Prostor je oddaljen od Krškega 3—4 kilometre, kar pa ni nikogar motilo. Saj imamo tudi na Bledu do prostora, kjer se vsako leto vrši kmetški praznik, od kolodvora daleč.

Prostor na Krškem polju je izbran zelo dobro. Od daleč že vidiš nebroj mlajev in šotorov. Izgleda, kakor da tu doli v tej ravnini tabori velika vojska, ki čaka na boj. Od daleč tudi že vidiš, da so napeljali na prostor celo električno razsvetljavo. A med polji se je morala napraviti posebna cesta, ker se je pravilno pričakovalo, tudi prihod mnogih vozov. Pri glavnem vstopu na slavnostni prostor stoji zopet velik slavalok s tem-le napisom: »Dobrodošli in pozdravljeni sinovi ter hčerke naših kmetških hiš! Prostor nam je silno velik. Od vhoda leva stran je polna šotorov za jedila, pijače, za pisarno, za »Kmetijsko tiskovno zadrugo« itd. Sredi prostora sta v velikih razdaljah dva šotora za godbe. Potem je prostor za dirkanje, a v sredi istega dva velika odra: Eden za govornika, novinarje in pevce, a drugi za odbor, ki vodi dirke. Povsod, kakor rečeno, polno okrašenih mlajev, a v sredi prostora velik mlaj z veliko zeleno zastavo.

Sprevod.

Ob eni popoldne se je pričel sprevod iz mesta na Krško polje. Sprevod je bil sijajen. Najprej so prišli naši kmetje in kmečki fantje na konjih. Sledijo bratje Hrvatji z zastavami. Narod jih povsod burno pozdravlja. Med brati Hrvatji so korakali tudi razni voditelji Hrvatske seljačke stranke, kakor nar. posl. dr. Basariček in drugi. Sledi narod iz Slovenije, a na to sijajne skupine na prelepo okrašenih vozovih. Navajamo samo sledeče skupine: Lovci, kosci (več vozov), predice, orač — sejalec, žanjice, terice iz Drnovega, pletarji, mizarji, godba iz Sv. Križa, šivilje, mlatiči, ribiči, sodarji, usnarji, trgatev na dveh vozeh, ohect, gostilna z napisi, kakor: »Za čašo vinca rujnega pošten kristjan življenje da!«, kovači, vesela družba z godbo, voz z napisom: »Kmečka stranka Bučkar«, a na vozu godba na pihala. Potem cela vrsta ovenčanih vozov brez posebne skupine. Nazadnje je bil voz Rdečega križa. Koliko je godb bilo v sprevodu, še prešteti nismo mogli! Istotako ne harmonik.

Vozovi so šli v sredino kroga, namenjenega za dirke. A iz odrov si imel krasno sliko na tu zbrano skupino voz ter množico ljudstva. Razun tega so prihajali od vseh strani po širnem polju vozovi in konjeniki z vedno novimi gosti. Na stotine in stotine je bilo vozov, vsi okrašeni! Že po tem se je videlo, da se je naše dobro kmetško ljudstvo res zavedalo svojega praznika.

Zborovanje.

Ob 3. uri popoldne je tov. Pirc otvoril zborovanje z besedami: »Pozdravljen slovenski in hrvatski kmetški narod! Pozdravljen zastopnik velikega

župana! Pozdravljen srezki poglavar! Prvi ima besedo tov. Pucelj!«
Burno pozdravljen je

tov. Pucelj

prišel govoriti. Spominjal je na boje, ki so se na Krškem polju vršili pred 352 leti. Odigrala se je takrat največja ali tudi najlepša žaloigra. Tedaj je kmetško ljudstvo izrazilo svojo odločno voljo, da se ne ukloni. Od takrat ni bil naš kmet srečen. Zgodilo pa se je sedaj, da sta naš in hrvatski kmet našla ono veliko in srečno misel, ki je vodila že Matijo Gubca, da sta se namreč združila. Za časa Matije Gubca sta slovenski in hrvatski kmet zgrabila za koso in cepec, da se otreseta tujega jarma. Ni bilo mogoče, tlačitelj je bil premočan. Danes je drugače. Danes smo svobodni in vsi trije bratje živimo v skupni državi. Najmanjši med njimi pa smo Slovenci. Iskati moramo zveze. Naravno je, da se obrnemo na svoje sosede Hrvatje, s katerimi so bili združeni že naši predniki. Skupno z njimi bomo skrbeli, da se naše razmere zboljšajo in Hrvatji so pokazali svojo odločno voljo, da hočejo živeti in da hočejo živeti dobro, a če se bo godilo dobro bratom Hrvatom, se bo godilo dobro tudi slovenskemu kmetu. Za ta korak smo se odločili pred vstopom na to slavnostno linijo krogljic so pokazali, da smo na pravi poti in da vi to odobravate. Kajti Slovenci hočemo živeti, kakor so hoteli živeti naši predniki, ki so se uprli. Živeti hočemo v skupni državi. Če kdo danes temu nasprotuje, kleveta in obrekuje, ravna nespametno in mora ostati brez uspeha. Danes pa je dan pobratimstva in to praznujemo danes na Krškem polju. Toda ni zmage brez dela in truda. Pozdravljam vas torej v znamenju dela.

Po vzklikih bratom Srbom in Hrvatom je množica z burnim ploskanjem in živijo klici pozdravljala svojega voditelja.

Za poslanecem Puceljem je govoril poslanec HSS

dr. Stjepan Basariček.

Pozdravil je navzoče v imenu hrvatskega narodnega zastopstva na polju, kjer so pradedi združili svojo ljubezen in se uprli proti tlačiteljem. Ko se je pojavilo petelinovo pero, smo bili složni. Od tedaj je preteklo nad 300 let. Bicalo so nas z militarizmom, klerikalizmom in fevdalizmom. Toda vse smo prenesli. Vendar hočemo biti svobodni in ne sužnji v lastni hiši. Hrvatji so videli slovenska polja in znajo ceniti, koliko truda je zahtevala zgradba domov. Ker pa smo se razameli, smo se našli. Zedinili smo se v socialni misli, da najdemo pravico. Kmetški stan je v naši državi najštevilnejši, naša država je kmetška. Izvesti se mora pravičnost. Končno je vzkliknil slovenskemu kmetškemu in delavskemu narodu in končal z živijo Radiću, Pucelju in Prepeluhu. Pevsko društvo »Orač« je zapelo »Lepa naša domovina«.

Nato govori

tov. Prepeluh,

ki izvaja približno sledeče:

»Borba, ki jo je začel slovenski kmet pred mnogimi leti, se bliža koncu. Oblast v državi naj ima oni, ki ustvarja in to je kmet. Temu pa se mora pridružiti delavec, da bosta šla roko v roki proti cilju, ki sta si ga postavila na tem polju. Za ta cilj so naši predniki umirali in njihova kri je tonila v Savi. Radi nezavednosti kmeta in delavca vlada drug gospodar. Slovenci politično zelo zaostajamo za Hrvatji. Naši zbori so malenkostni v primeru z zborovanji na Hrvatskem, kjer se narod zaveda svojih ciljev. Naše politike, ki gre za tem, da

se pošilja denar v inozemstvo, mora biti enkrat konec. Tako politiko izven meje svoje zemlje je treba ugonobiti. Na delu nismo sami, pomagajo nam Hrvatji, ki imajo svojo tradicijo. Na tem polju hočemo nadaljevati svoj boj proti škodljivcem naroda. Toda za uspešen boj je potrebna v Sloveniji sloga med kmetom in delavcem, potrebna pa je tudi sloga z bratskim narodom hrvatskim ter srbskim. Tako složni bomo lahko rešili kmeta in delavca. Po živijo klicih je sledilo dolgotrajno gromko odobravanje.

Za tov. Prepeluhom je govoril hrv. poslanec

dr. Ivan Pernar,

ki je vzporejal zgodovino slovenskega in hrvatskega naroda. Ta zgodovina je bila pisana s solzami in s krvjo. Bilo je pred stoletji, ko je hrvatski narod obvestil Dunaj, da naj neha s svojo tovrstno politiko in pa jo bo narod sam ukinil. To pa se mu ni posrečilo. Tisoči kmetov so plačali svojo upornost s krvjo. Ta duh, ki se ne straši žrtev, naj bo med kmetom. Ta duh Matije Gubca oživljava, kajti on kliče k slogi. Na Hrvatskem ni bilo zabave, da se ne bi zapela slovenska pesem in obratno. Vsak ima svojo vero in svoje pravice. Tudi proti Radiću se je govorilo, da je brezverec, toda nič ni koristilo. Ustvariti se je hotelo zmede, pa ni šlo. Tako je padla tudi umetna meja med Hrvatsko in Slovenijo. Kakor je politično probujen hrvatski kmet, naj bo tudi slovenski in šumadinski. Kmet plača davke, hoče pa tudi vedeti, kam denar gre. To se pa doseže samo s slogo in s tem vzklikom je govornik končal svoj govor.

Med govorom posl. dr. Pernarja sta prispela na zborovalni prostor dva avtomobila, ki sta pripeljala željno pričakovanega kmetškega voditelja, predsednika Hrv. seljačke stranke

g. Stjepana Radića.

Z njim je bila hčerka, a od politikov so ga spremljali. Bivša ministra in ugledna radikalna poslanca dr. Laza Marković in dr. Ninko Perić, dalje dr. Maček in dr. Jelenić. Hčerka g. srezkega poglavarja Svetca je g. Radića pozdravila in mu izročila cvetje. Ljudstvo je voditelja burno pozdravljalo. G. Radić je takoj stopil na govorniški oder in je narodu govoril skoraj celo uro. Govoril je približno sledeče:

»Bratje Slovenci! Znabiti veste, a morebiti tudi ne, da je največji slovenski pesnik Gregorčič pel v neki pesmi o velikem siromaku. Ta siromak je Slovenec. Veste zakaj? Jezus je bil pribit na en križ, slovenski kmet pa na tri križe. Na prvega so ga pribili slabi duhovniki, na drugega slabi uradniki, advokati in druga gospoda, a na tretjega italijanski imperijalizem. S poslednjim bomo imeli še dosti posla tako dolgo, ko bomo imeli v Italiji še kakega svojega rojaka. Ne bo radi tega takoj vojna. Toda svojih rojakov ne smemo pozabiti in moramo misliti na nje tako dolgo, da jim bo boljše, nego jim je sedaj.

Vaš advokatski in gosposki križ se je spremenil v mrežo, v katero Vas sedaj love. Toda Vi niste ribice, ki se dajo ujeti na drobtince kruha, nego Vi ste zreli ljudje, ki ste se že pred 300 leti krstili s krvjo in vodo za kmetške pravice. Vi ste slišali o francoski revoluciji. Toda v njej ni bilo tiste bojevitosti za kmečke pravice. V celi zgodovini ne moremo najti take revolucije, kakor je bil punt hrvatskih in slovenskih kmetov pred 353 leti. Naši puntarji so takrat poslali cesarju Maksimilijanu pismo, v katerem pravijo: Vaše Velikanstvo! Mi nismo proti gospodi, nego mi smo proti gosposkim krivicam! Nočemo jarma

Tedenski koledar.

Dnevi:

30. avgusta: angeljska nedelja: Roza Limanska;

31. avgusta: ponedeljek: Rajko;

1. septembra: torek: Egidi;

2. septembra: sredo: Stefan;

3. septembra: četrtek: Evfemija i. t.;

4. septembra: petek: Rozalija;

5. septembra: sobota: Lavrencij Just.

Sejmi:

30. avgusta: Hajdina.

31. avgusta: Videm-Dobropolje, Planina pri Črnomlju, Konjice, Sv. Lovrenc v Prešinu.

1. september: Radeče, Skaručna, Višnja gora, Žigerski vrh pri Sevnici.

3. september: Črnomelj.

4. september: Preška pri Medvodah, St. Ilj, Sv. Rozalija.

POZIV.

Na podlagi sklepa Glavnega odbora »Zveze društev kmetških fantov in deklet« v Ljubljani sklicujemo

redni letni kongres

Zveze društev kmetških fantov in deklet na dan 8. septembra na Bledu.

Program:

Dopoldne:

Ob pol 9. uri kongresno zborovanje z naslednjim dnevnim redom: 1. Otvoritev. 2. Pozdravne izjave gostov. 3. Pomen kongresa za kmetško mladino. 4. Agrarizem kot svetovni nazor. (Un. prof. dr. Veber.) 5. Naš kulturno-prosvetni program. 6. Naš gospodarsko-socialni program. 7. Zaključni govor.

Popoldne:

Ob 14. uri sprevod z godbo skozi Bled na veselični prostor, kjer se bo vršila poleg nagovorov velika kmetška veselica. — Za »Zvezo društev kmetških fantov in deklet«:

Odbor.

Vrednost denarja.

Za 1 dolar	56 Din
za 1 funt šterlingov	272 Din
za 100 čeških kron	166 Din
za 100 lir	205 Din
za 100 franc. frankov	264 Din
za 100 švic. frankov	1085 Din
za 100 avstr. šilingov	790 Din

na vratu, kajti mi nismo živina, nego mi smo krščena bitja.

Vidite, bratje, že pred 353 leti so imeli Hrvatje in Slovenci pravo socialno revolucijo, to je tako revolucijo, ki je šla za tem, da bi bilo vsaj otrokom enkrat bolje, ako mora že starišem biti slabo. Toda popolnega uspeha kljub borbi še ni. Veste zakaj ne? Zato, ker so Vam sovražniki to zmiraj onemogočavali. Minilo je 300 let in prišla je volilna pravica, katere pa, oprostite, niste dobro izkoristili. Kajti vedno ste šli vprašati duhovnika in vraga, kako naj glasujete. To je slabo. Kadar človek gre na delo, vpraša sebe in svojo pamet ter gleda sosedo, kako naj se dela. Kakor je pri delu tako je tudi v politiki in v življenju naroda sploh.

Dragi bratje! Vi imate tudi dobre duhovnike. Od sto njih je eden dober ali nobeden. Častitam Vam, ako jih je 90 dobrih od 100. Če pa jih ni, ne napadajte jih. Bog je Bog, pop je pop. V Boga verujemo, a duhovnika sodimo po delih! Ako je dober, Bog ga živi, če je pa slab naj tudi živi, toda naš zastopnik ne sme biti!

Mi Hrvatje in Slovenci smo trpeli mnogo sto let pod tujim jarmom. Srbi so trpeli 500 let, toda so napravili revolucijo in s puško osvobodili svojo domovino. Mi smo bili pod tujo, toda

pobožen in krščanski edino tisti, ki je včlanjen v SLS, a vsak drug, da greši, če ni te stranke. G. Radić ima v svoji kmečki stranki tri četrtine katoliških duhovnikov, vse hrvatske. To je dokaz, da je krščanski samo tisti, ki dela krščansko, trditve, kakor od SLS pa krščanskemu duhu ne odgovarjajo. G. Radić sam je rekel: Bog nam je vse, začetek in konec, toda ljudje so grešni vsi in po delih se jih naj sodi. Je lahko dober in pobožen duhovnik in tak lahko največ dobrega stori za svoje ljudi, lahko pa je tudi slab in ta lahko tudi največ škoduje — ravno radi visokega mesta, ki ga

zavzema in velike naloge, ki jo kot duhoven ima v življenju izvršiti. Presoja se ga po njegovih delih, ki jih izvršuje, ne po besedah, ki jih govori. Videl in spoznal je slovenski kmet v Krškem preteklo nedeljo, da se popolnoma v skladu z verskim svojim čutom more približati in vstopiti v kmečko vrsto, ki se vstvarja v naši državi in ki bo kmalu edinodolžujoča v njej. Videl je, da more in lahko to stori kot pošten človek in dober kristjan; kot kmet pa mora to storiti, ker je kmet in je svojemu stanu dolžan ga v važnih časih podpreti. In to bo slovenski kmet tudi storil.

Berač Svedrač je odgovoren!

S člankom »Bolno telo«, ki sem ga zadnjič enkrat objavil na tem mestu, se je bavilo vodilno glasilo SLS, ljubljanski »Slovenec«, že dvakrat. Najprej se je oglašil g. poslanec ljubljanske okolice Fr. Smodej, v sredo, 19. avgusta pa je še en drug anonimni pisec moj članek ponovno »raztrgal«. — Kakor mi poročajo, so ta moj članek ljudje na kmetih zelo brali in tudi hvalili; zato je razumljivo, da je postal »Slovenec« tako gostobeseden. Tendencia obeh navedenih »Slovenčevih« odgovorov je bila, da ljudem dopove, da SLS s svojimi 20 slovenskimi (ne jugoslovanskimi!) mandati, trenutno nima politične odgovornosti, ker neče »da bi se narod svojim idealom direktno odrekal«.

Jecljajoči ritem obeh »Slovenčevih« odgovorov je zgovoren dokaz, da se SLS zaveda svojega položaja in slepi ulici, v katero je zašla. Toliko modri so pri SLS še vedno, da vedo: zidu, pred katerim stojimo, ne bomo prebili z glavami! S svojimi glavami tega ne bodo niti poskusili, tujih pa ni na razpolago. Na drugi strani pa so vendar še toliko sramežljivi, da nočejo priznati zmot in pomot in brezdušnih »genialnih političnih potez«, s katerimi so prijadrali v to slepo ulico, ki nima izhoda. Za nas gledalec je ta plošč »stranke slovenskega naroda« res zabaven. Škoda, da nimamo ne časa ne papirja, da bi to »politiko« mogli dnevno tudi glosirati!

Prožnost političnih strank.

Vsaka politična stranka sestoji iz dveh bistvenih delov. Prvi del je njen program, to je tista skupina mislij in tez, v katerih je izraženo gledanje na družbo, na državo in na ljudi, ki jih je zbrala okoli sebe in katerih duhovne in materijalne interese hoče zastopati. Drugi del pa tvori duševna zmoglost stranke in njenih usmerjevalcev, pravilno ocenjevati politične, socialne, gospodarske in druge javne dogodke ter na temelju teh pravih ocen priboriti v danih situacijah kar največ mogoče za svoje programatično hotenje. Stranka, ki tega ne zna, je mrtva, a njen program ostane samo kos popisanega papirja. Kdor te precej težke razlage ne razume, za tega povem sledeči primer: Bolniku ni prav nič pomagano, ako ga zdravi še tako tako učen in slaven zdravnik, ako ta zdravnik ne zna ugotoviti vzroka bolezni. Zdravnik, ki bi zdravil na priliko bolnika bolnega na jetrih tako, kakor če bi bil bolan na pljučih, nima zanj ne le nobene vrednosti, ampak mu je celo škodljiv; in je boljše, da se zdravi sam kakor ve in zna.

Istotako je v političnem življenju. Stranka, ki ne zna za svoja načela in za ljudstvo, ki ga hoče zastopati, ni česar priboriti, ni nič vredna, je brez pomena, več škoduje kot pa koristi. Takšna stranka je danes SLS, ki še vedno duhovno živi v nekdanji Avstriji, ker je prezrla nastajanje popolnoma novih razmer, nove države, novih dogodkov. Ona je vse zamudila. Tega pa ni kriv toliko njen program, njena družabna in socialna načela, kakor njena nezmoglost pravilno ocenjevati dogodke in tiste sile, ki so na delu v tej popolnoma novih razmerah. Vsega tega nobeno osebno zmerjanje in dialektično zavijanje, kar vse tudi beremo v teh »Slovenčevih« odgovorih, ne spravi s sveta! Če pravi na primer »Slovenec«, da je izključeno »da bi se narod svojim idealom direktno odrekal« — govori v nečem, kar ni niti v razpravi! Ne vem sicer, na katere »ideale« »Slovenec« pri tem misli, to pa že vem, da politika ni in ne more biti dogma »večnosti pravic«.

Zamujen političen sporazum?

»Slovenec« citira neko knjigo dr. L. Markovića »Politika« in pravi: Tam je zapisan dokaz, da bi SLS mogla imeti politični sporazum, kakršni je dosežen danes med obema RR, že jeseni l. 1923. Te knjige sicer ne poznam, slišal sem pa o tem. SLS, ki trdi o sebi

bahavo, da je »stranka slovenskega naroda«, je o tem dosedaj molčala, in kolikor mi je znano, tudi svojih zaupnikov ni nikoli vprašala, ali naj sprejme ali ne, kar se je tedaj ponujalo Slovencem? Ali je bila to morda osebna zadeva g. dr. Korošca? Ali je bila to izključno notranja zadeva ene slovenske stranke? Povejte torej vsaj sedaj naknadno, kaj se je ponujalo, da more naša slovenska javnost presoditi, ali se je tedaj morda kaj zamudilo ali ne?

»Pod težkimi pogoji se je SLS potegovala za zaupanje ljudstva!«

Kakšne so bile zadnje volitve, vemo vsi: »Slovenec« trdi, da je »morala SLS pod težkimi pogoji potegovati za zaupanje ljudstva. Priznamo, da se je njeno časopisje plenilo, toda ali se drugo opozicijsko časopisje ni? Nobena druga opozicijska stranka pa se ne more primerjati z SLS, zakaj dokumentirano je dognano in dokazano, da je ob volitvah SLS zlorabila cerkev in vero v dosego svojega volilnega uspeha! Kdor pozna naše resno ljudstvo, ve, da je ta zloraba vere in cerkve ter njenega aparata SLS neprimerno več koristila kot pa so ji mogli škodovati vsi Prebivičevi žandarji! Ne moremo pozabiti, da smo bili za časa volilne dobe proglašeni kot nekaki cerkveni izobčenci samo zaradi tega, ker politično nismo soglašali z SLS in njenimi vodstvenimi zmoglostmi. Pa ne samo to. Tam, kjer zlorabo naše vere in cerkve SLS ni mogla dosegati volilnih uspehov, tam se je proglasila za »edino pravo republikansko stranko«. Dokazov za to nam ne manjka, še celo podpisov njenih agitatorjev ne. Sicer pa je »Kmeti list« zadnjič enkrat priobčil neka »razkritja« o taktiki SLS, na katere še do danes nismo slišali nobenega resnega odgovora, dasi bi bilo to zelo želeto v interesu resnice in našega političnega ugleda Slovencev v državi.

»SLS se zaveda odgovornosti za življenske ideale slovenskega naroda!«

Tako odgovarja »Slovenec«. Mislim, da je ta zavest odgovornosti samo polovica. Prav je, da hoče SLS varovati ideale Slovencev, toda za to ne potrebuje 20 slovenskih poslanskih mandati. Ti mandati ji niso bili izročeni samo za varstvo idealov, ampak tudi za borbo vseh drugih, včasih najbolj vsakdanjih interesov ljudstva, katerega ti 20 mandati zastopajo! Tudi mandati nosijo pred ljudstvom polno in vso odgovornost za vse kar teži in ugonablja kmeta, obrtnika, delavca in sploh tiste, ki sestavljajo ljudstvo in narod! Noče ljudstvo, da bi bili njegovi poslanci same nekakšni papirnatih vojskaci, ki varujejo neke »ideale«, temveč ljudstvo želi, da se ti poslanci brigajo tudi za njegov vsakdanji kruh, za njegov zaslužek, za ceno njihovih pridelkov za pravičnejše davčne in sploh tudi za takšne reči, ki niso prav nič »idealne«. Mislim, da moramo resnične varuhe pravih narodnih idealov poiskati in imeti najprej še neke druge, kot pa samo med dnevnimi političarji, ki se brigajo za življenske interese tistih, ki so jih volili!

»Zakaj je mogel dr. Žerjav vladati nad Slovenijo? Zaradi centralizma!«

Takole triumfirajoče vzklika »Slovenec«. In pove resnico, obenem pa pokaže svojo politično omejenost. — Kdo še ne ve, da je Jugoslavija danes centralistično urejena? Gotovo je mogoče, da v tako urejeni državi lahko vladajo v pokrajinah stranke, ki so tam sicer v manjšini, ker so v Beogradu pač včlanjene v stranko, ki je del vladne večine v državi. Toda »Slovenec« čisto pozablja povedati razvednim bralcem, kdaj in kako bo to spremenila SLS, ki nikoli ne more postati v državi sama odločilna v tej meri, da bi ona mogla izvesti revizijo ustave in avtonomističnem smi-

slu. Kje in kdo so tiste stranke, ki bodo SLS pomagale do njenega današnjega političnega cilja? »Slovenec« si preko te bistvene težave pomaga na sledeči naivni način: »Kadar bo zrušen absolutizem — in prej ali slej bo — bo tudi režim v Sloveniji nosil vso odgovornost v Sloveniji.« Glejte te politične otroke! Nehote misli človek, kako bolj Bogu udano delo bi vršili ti ljudje, če bi si zopet natakili kolarje in šli v šolo učiti mladino katekizem, kakor pa da unganjajo »politiko« v imenu in na račun slovenskega naroda! Ravno ko tole pišem, dežuje. Kaj bi rekli ljudje, če bi začel kričati skozi okno: »Ljudje božji, saj ni res, da dežuje! Ali ne vidite sonca, ki pripeka z jasnega neba?« — Ljudje bi gledali v oblako nebo, ki zliva cele potoke na nje. Opravičeno bi me, ali napodili ali pa mi dali za ta primer pravo ime! Politika ni torej nobena dogma, ni katekizem. Politika je — pamet!

Poglavje o varuhih.

»Raznih varuhov nam (SLS) ni prav nič treba!« končuje »Slovenec.« In pravi, da sem jaz v to najmanj poklican. Povsem pravilno! Članek »Bolno telo« nisem napisal za SLS in vodstvo. Verjemite mi na besedo, da na to res nisem mislil. Članek sem napisal le za naročnike in bralce »Kmetijskega lista«, ki menda ni glasilo SLS. Brez nadaljnega tudi priznam, da bi bil kot varuh SLS pravi pravcati kozel v zelniku. V pravo veselje in zadovoljenje mi je namreč, kadar morem v zelniku današnje SLS in njene katekizemske »politike« vršiti posel kozla v zelniku. Verjemite mi, da sem odkritosrčen!

Berač Svedrač je odgovoren!

Ta berač Svedrač iz šentpeterskega predmestja je odgovoren za marsikaj. Na primer za to, da je bila SLS ekstremna politična stranka vse od leta 1918 do 1921! On je odgovoren, da je l. 1920 SLS frčala iz vlade in postala »avtonomistična«, toda z zahtevo po

enem samem skupnem državnem zboru! On je odgovoren, da ni SLS že leta 1923 (po svoji veliki volilni zmagi) sklenila z radikali političnega sporazuma, kar ji bojda očita v svoji knjigi »Politika« g. dr. L. Markovića! Berač Svedrač je kriv, da je g. dr. A. Korošec, predsednik slovenskega »jugoslovanskega« poslanskega kluba, slovesno zapodil slovensčino iz beograjskega parlamenta, s čemer je znatno podprl in okreplil »borbo za individualnost slovenstva!« Ta berač Svedrač je kriv, da naš kmet, delavec in obrtnik plačujejo tako visoke davke, takse in kazni in pretirane železniške tarife! Nihče drugi kot on, berač Svedrač namreč, je kriv, da plačujemo za industrijske izdelke, ki se pri nas v kmečki državi, ne izdelujejo, pretirano visoke uvozne zaščitne carine v korist maloštevilnih fabrikantov, da plačujejo naši kmetje izvozne carine za živino in druge svoje izdelke! Skratka: berač Svedrač je odgovoren za slovensko politiko in njene neuspehe, čeprav je samo berač. Kajti SLS, ki ima od 26 slovenskih mandator celih 20 mandator v svoji torbi, je nedolžna, ni odgovorna za vse te reči, ker je naša država danes centralistično urejena, skratka, zaradi tega ne, ker dežuje, a kadar dežuje, tedaj mora SLS »varovati ideale slovenskega naroda!«

SLS ni odgovorna. Prepeluh noče biti odgovoren. Torej naj bo odgovoren berač Svedrač iz Šentpetra! Kaj ni morda že umrl? Vseeno je, pravi SLS, če je Svedrač živ ali mrtev — on mora biti vsekakor odgovoren! Ali naj je morda odgovorna SLS, ki je »stranka slovenskega naroda« samo zato, da more »varovati ideale slovenskega naroda?«

Čisto resno in še enkrat: »Politika« SLS je danes sterilna, zato brezuspešna na celi črti. A kar je poglavito, za naše ljudstvo je predraga!

Alb. Prepeluh.

Za slovansko bogoslužje.

Začetnika slovanskega bogoslužja sta sveta brata Ciril in Metod. Zaradi slovanskega bogoslužja sta imela že ta dva mnogo težav in sta se morala iti opravičevati v Rim pred papeža, ker so jih nemški škofje zatožili, da učita krivo vero. V Rimu pa sta dokazala, da nista krivoverca, ampak da učita pravo vero. Njihove dokaze je papež uvaževal in jima je na slovesen način priznal pravico do slovanskega bogoslužja. Po njihovi smrti je katoliška cerkev oba brata proglasila za svetnika.

Tako nam pripoveduje zgodovina, ki nam potrjuje, da so rimski papeži slovansko bogoslužje že pred mnogo stoletji priznali. S tem, da je rimsko-katoliška cerkev proglasila brata Cirila in Metoda za svoja svetnika, je nepobito dokazano, da nista bila krivoverca, čeprav sta opravljala božjo službo v staroslovanskem jeziku.

Rimsko - katoliška cerkev ni samo verska ustanova, ampak je tudi politična moč. Nekdaj je bila celo prva politična moč v Evropi. Politični, ne pa verski razlogi so povzročili, da se je vatičanska politika kasneje začela obračati proti slovanskemu bogoslužju, ki ga je bila sama priznala in dovolila.

Svetega Metoda so nemški škofje vrgli v ječo, iz katere ga je s težavo osvobodil rimski papež. Nemški škofje svetega Metoda niso zaprli kot krivoverca, ampak iz političnih vzrokov. Tedanji nemški cesarji so namreč v tistih stoletjih širili svojo oblast proti vzhodu. Nemški škofje, ki niso bili samo cerkveni, ampak tudi posvetni knezi, so širjenje nemškega cesarstva na vzhod, zlasti med Slovane, jako podpirali. Slovansko bogoslužje pa je bilo za osvajanje slovanskih dežel po nemških cesarjih velika politična zapreka in politična nasprotstva in ne kriva vera so spravila sv. Metoda v nemško ječo.

Tudi v Dalmaciji se je vnela ljuta politična borba med latinštvom in glagoljstvom. Duhovnike, ki so opravljali službo božjo v staroslovanskem jeziku, so namreč imenovali glagoljaše. Tako so med drugim škofa Vuka, vnetega glagoljaša, celo ubili, toda ne iz verskih, ampak iz političnih vzrokov. Kakor so namreč na severu stezali svoje grabežljive roke po slovanski zemlji Nemci, tako so hoteli Slovane na Balkanu politično pogoltniti Lahi.

Razmere, ki so nastale pred nekaj stoletji, trajajo še dandanes. Staroslovansko bogoslužje rimska cerkev še danes priznava, ker se je ohranilo v

mnogih krajih še do današnjega dne. To je dokaz, da slovansko bogoslužje ni krivoverstvo. Nasprotujejo pa slovanskemu bogoslužju gotovi vplivni krogi samo iz političnih razlogov. Tako je n. pr. avstrijska vlada bila silno nasprotna slovanskemu bogoslužju, ker je videla, da bi slovanski jezik v cerkvi silno oviral ponemčevanje Avstrije.

Dokler smo živeli Slovenci v Hrvatski pod Avstrijo, ki je spretno spletkarila tudi na Balkanu, proti slovanskemu bogoslužju, smo morali molčati, ker bi nam bila nagajala in nas pritiskala pred vsem posvetna oblast. Danes je drugače. Danes imamo Srbi, Hrvati in Slovenci svojo narodno kraljevino SHS in danes smo mi sami močna in neodvisna politična moč. Danes se nam ni treba več bati ne Nemčije in še manj Avstrije in preganjanj Habsburžanov. Politični položaj je danes tak, da je vsak poskus delati pri nas propagando za Avstrijo, za Habsburžane ali za italijanstvo s pomočjo vere že vnaprej propadel. Nasprotno, ker se zavedamo svoje politične moči in neodvisnosti, gremo še korak naprej in zahtevamo tudi v verskem oziru svojo »staro pravdo«, namreč slovansko bogoslužje. Če bomo na tej svoji opravičeni zahtevi vztrajali, bomo svojo pravico tudi dosegli.

Minister za vere dr. Janjić je nedavno tudi povedal, da so nekateri jugoslovanski škofje zahtevali ohranitev latinskega bogoslužja. To se nam zdi na prvi pogled naravnost neverjetno; toda če je minister tako povedal javno, bo stvar že resnična. Če so to res zahtevali, so dokazali, da politično ne stoje na višku in so napravili s svojim nasvetom Rimu in katoliški cerkvi v Jugoslaviji jako slabo uslugo. Prepričani naj bodo, da zaradi njihove nestrpnosti ne bo trpela kraljevina SHS, ampak kdo drugi, in to brez vsake potrebe.

Slovansko bogoslužje ni krivoverstvo. Slovansko bogoslužje je od papeža dovoljeno. Slovansko bogoslužje še danes obstoja. Slovansko bogoslužje je v interesu katoliške cerkve med Slovani. Slovansko bogoslužje odgovarja narodnemu značaju naše neodvisne države. Slovansko bogoslužje je naša stara pravda. Zato ga zahtevamo in od te svoje zahteve ne bomo odrekli, dokler bo stala kraljevina SHS. Ta namreč ne bo samo stala, ampak bo čimdalje močnejša, celo močnejša, kakor kraljevina Italija! To naj uvažujejo oni v Rimu, pa bo za obe strani prav.

Enotna fronta delavstva.

Lep naslov. Zato ga tudi izrabljajo vsi in za vse. Tisti pa, ki bi jih moral najbolj zanimati, stoje ob strani in čakajo. Morda so imeli doslej prav, toda to ne sme iti na vse vekov veke, če ima delavski razred kot odlični del naroda interes na tem, da se tudi njegovemu vprašanju posveti potrebna pozornost.

V naši državi se vrše zadnje čase razne pregrupacije. To je prav in dokazuje, da se pričujemo konsolidaciji. Ta pojav bi moral najbolj zanimati delavstvo v obče in posebno še industrijski proletarijat, kajti slednji doslej ni imel nikjer zasloble in zaščite. Frazerji in demagogi iz desne in leve so tekom let obstoja Jugoslavije sijajno svoje tozadevne nezmoglosti dokazali. Poleg tega pa so še dokazali, da jim je delavsko vprašanje v današnji državni tvorbi z devetimi pečati zapečatena unganja, katere rešitev prepuščajo temni bodočnosti. Tako stališče je sicer zelo komodno za ljudi, ki hočejo na vsak način in za vsako ceno igrati vlogo »voditeljev« in se vzdržati pri jaslih in koritih, je pa obenem jako škodljivo za široke plasti ljudstva, ki nemo sledi takim voditeljem. Da je temu tako, kaže popolni zastoj v socialno-politični zakonodaji zadnjih sedem let. Niti najmanjšega napredka ni beležiti v zadevi ureditve delavskega vprašanja, če se ne smatra za napredek uvedba davka na zaslužek ročnega dela. Nasprotno vidimo celo vrsto socialnih institucij, ki leže brezpolno in razbite na tleh in nas spominjajo na težke boje, ki smo jih sami in naši predniki bili za nje. Te razmere je treba za vsako ceno odpraviti in zdi se mi, da je ravno sedanje časovno razdobje, katero bi lahko označili s »označbo« likvidacijske dobe, najprimernejše za končno opredeljenje delavskega razreda.

Da živimo v izrazito agrarni državi, je menda vsem jasno, ravno tako pa tudi, da je ogromna večina kmetijskega naroda ubožna, docela proletarizirana. Pri tej konstataciji ni debate. Tega dejstva se zavedajo vse stranke in računajo z njim in zato tudi vpitje in pisarjenje o enotni fronti nima pomena.

Gotovo je, da je enotna fronta delavskih mas predpogoj uveljavljanja delavskih interesov v javnem življenju, toda to se ne more — v agrarni državi — nikdar doseči, če se delavski razred ne opre na sorodni stan, ki je v vsakem slučaju le kmetijski kot temelj družabne in narodne tvorbe in da tava osamljen svoja pota, ali pa kot privrsek drugim meščanskim strankam, kakor to pač določajo »samozvani voditelji« delavskega pokreta.

Da bo do tega spoznanja delavstvo prišlo, o tem ni dvoma, vprašanje je le, če so ga dosedanje žalostne preiskušnje že dovolj izučile in da tudi ono, v dobi splošnih pregrupacij, ne zamudi prilike, svojo bodočo pot usmeriti.

Praznik kmetijskega ljudstva, ki je manifestiralo dne 23. t. m. na Krškem polju, bodi zvezda vodnica tudi industrijskemu proletariatu, ki naj v njem išče in najde sorodnega sočupina in sobjevnika. katerih obeh naloga je, ustvariti v tej državi predpogoje za življenske razmere, ki odgovarjajo bogatim zakladom, ki jih vsebuje.

Bodočnost Jugoslavije je le v tesni združitvi kmetisko - delavskega ljudstva!

Izvoz živine carine prost.

Ekonomsko finančni komitet ministrov je na svoji seji sklenil, da bo izvoz govede in telet v živem in zaklanem stanju, ter vseh drugih klavniških proizvodov prost izvozne carine. Poleg ukinitve omenjene izvozne carine pa se bo zaščitila z uvožno carino naša mast, sadje itd.

Odkar je zapustil poslanec Pucelj mesto poljedelskega ministra pa do danes, ko so kmetijski poslanci zopet prevzeli vodstvo gospodarske politike, je bil kmetijski stan zatiran. Vse stranke, ki so medtem vodile državno krmljo, so bile gospodke in so v popolno kmetijski državi uvedle popolno gospodsko gospodarsko politiko. Cene vsemu kar pridelal kmet so stalno padale, cene vsemu pa kar moral kmet kupiti so stalno rasle. Taka neamišlna politika pa je dovedla vsa kmetijski stan že na rob propada, zato so hrvaški kmetijski poslanci in poslanci »Zveze slovj. kmetijskega ljud-

Razširjajmo vedno in povsod misel zedinjenja slovenskega, hrvaškega in srbskega kmeta.

vsakdo napraviti enostavno sušilnico za gobe. V ta namen se zabije na solnem kraju par stebrov v zemljo, v stebre se pritrdi vrsta daljših klinov ali lat, na katere se položijo gladke deske druga vrh druge, na deske pa se natrosijo narezane gobe. Police se poljubno prestavljajo, da pridejo vse na sonce. Cela naprava je podobna policam, kakšne imajo peki za kruh.

11. Posušene gobe naj se hranijo v snažnih vrečah ali pletenih košarah na suhem in zračnem prostoru, najbolje na skednjih ali podstrešjih, kamor ima zrak dostop, a ne prihaja dim ali prah. Kjer ni pripravnih shramb, tam stori sušilci najbolje, da posušene gobe čimprej zanesajo k nakupovalcu. Na vlažnem ali brezračnem prostoru hranjene suhe gobe začno plesniti, oziroma dobe zatohel duh in okus ter postanejo vsled tega neuporabne.

Za domačo uporabo se lahko suše

rozen gori navedenih vse užitne gobe, le ne mlečnice (užitna sirovka in pečurka ali hrusevka) in posebno vodene in sluzaste (maslenka, slinavka, polzarice, tintnice).

Tudi smemo za dom namenjene gobe poljubno debelo rezati in sušiti tudi v pečeh. Smrčki (mavrohi) se najbolje suše za prodajo in dom, ako cele ali razpolovičene nanizamo na niti ter jih obesimo med okna.

Kdor bo po teh navodilih sušil gobe za prodajo, jih bo vedno in dobro prodal.

V eni prihodnjih številkih razložimo, kako je gobe vlagati v kis, kako se kuha okusni ekstrakt, kako se dela gobji prašek in kako sploh uporabljamo gobe v gospodarstvu. A. B.

ZADRUŽNA ŠOLA V LJUBLJANI.

V Ljubljani se vrši vsako leto zadružna šola, ki traja okrog 5 mesecev,

in sicer od začetka novembra pa do Velike noči. Šolo vzdržujejo deloma država, deloma pa Zveze zadrug v Ljubljani.

Na šoli se vzgaja voditelje in druge funkcionarje kmečkih zadrug vseh vrst. Poučuje se slovenski jezik, računstvo, leposlovje, gospodarski zemljepis, knjigovodstvo, zadrugištvo, nauk o vodstvu zadrug, zadržno, menično in temeljno državno pravo ter kmetijsko gospodarstvo.

V šolo se sprejmejo mladeniči, ki so dovršili 16. leto, ljudsko šolo in ki ostanejo doma na posestvu ter hočejo delovati v zadrugah.

Šola je velike važnosti, ne samo za vzgojo zadrugnih delavcev, temveč za vzgojo naših kmečkih mladeničev v obče, ker jim nudi potrebno izobrazbo, brez katere kmet dandanes ne more več uspešno gospodariti.

Vsled tega daje naša Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani kmečkim mladeničem, ki ostanejo doma na kmetiji in hočejo delovati v zadrugah, denarne podpore.

Kdor hoče obiskovati šolo, mora prositi za sprejem. Prošnjo je nasloviti na Državno dvorazredno trgovsko šolo v Ljubljani. Priložiti je treba: rojstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Mladeničem, ki bodo gotovo ostali na kmetiji in bodo delovali v domačih zadrugah, bo dala Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, Janez Trdinova ulica 8, denarno podporo. Zato naj pošljejo do 10. oktobra prošnje za sprejem v šolo, zadnje šolsko izpričevalo, izkaz o premoženju očeta ter natančen naslov.

XIX. poročilo Hmeljarskega društva. — Zalec, dne 24. avgusta 1925. — Nürnberg, 24. avgusta 1925. Po železnici dovoženih 170, prodanih 130

bal. Izvanredna prima čvrsteje do 470—480 mark, druge vrste čvrste do 420—455 mark za 50 kg.

XX. poročilo Hmeljarskega društva. — Zalec, dne 25. avgusta 1925. — Zatec CSR, dne 24. avgusta 1925. Živahno nakupovanje zunaj po 4000—4200 čK za 50 kg (1 čK = 1.60 Din). — Nürnberg, 25. avgusta 1925. Dovoženih 150 bal, še mali promet, kupovitos malo oslabela. Dobro razvit hmelj leta 1924 po 220—230 mark za 50 kg (1 marka = 13.25 Din).

Mariborsko sejsmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 21. avgusta se je pripeljalo 192 svinj in 4 koze. Cene so bile sledeče: prašički 5—6 tednov stari 90—120 Din, 7—9 tednov stari 150—170, 3—4 mesece stari 175—250, 5—7 mesecev stari 300—350, 8 do 10 mesecev stari 375—575, 1 leto stari 675—1250 Din. Cena za 1 kg žive teže 13—14, za 1 kg mrtve teže 14 do 17 Din. Prodalo se je 111 svinj.

Zahvala.

Ob težki izgubi naše nepozabne mamice

Antonije Kulovec roj. Znanec

nam je došlo toliko odkritih izrazov sočutja in tolažbe, da nam je nemogoče se vsakemu posebej dostojno zahvaliti. Zato si dovoljujemo tem potom izreči najtoplejšo zahvalo vsem, zlasti pa onim, ki so blagopokojnico tako častno in v velikem številu spremili k večnemu počitku.

Velika vas, dne 18. avgusta 1925.

Žalujoči soprog, otroci in ostali sorodniki.

„Panonija“

osrednja gospodarska zadruga Maribor

Izvoz sadja, krompirja in drugih kmetijskih pridelkov preskrba kmetijskih in gospodarskih potrebščin.

Prostori v Meljski ulici 12 na dvorišču (prej „Orient“).

Ob priliki razstave „LJUBLJANSKEGA VELESEJMA“

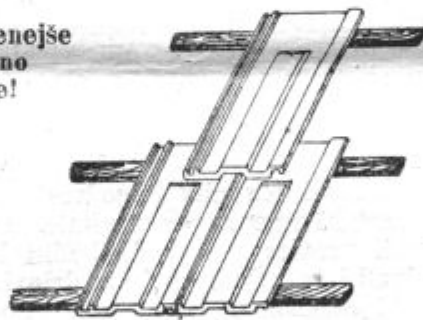
Vas vabimo, da si ogledate našo bogato zalogo

raznovrstne železnice, potrebščine za stavbo in poljšto, orodje za obrtnike-poljedelce, štedilnike, peč, kuhinjsko posodo, vodovodne cevi, sesalke, portland-cement, nosilce, strešno lopeni in drugo pri trdni in cenovni

ZALTA & ŽILIČ
trgovina z železno
LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 11

Cene nizke, posrežba točna in solidna!
NA DEBELO! NA DROBNO!

Najcenejše
strešno
kritje!

Združene opekarne d. d.
Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje

VIDIC - KNEZ

TOVARNE NA VÍČU IN BRDU

nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše preizkušene modele strešnikov z eno ali dvema zarezama kakor tudi bobrovec (blber) in sidno opeko. — Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji

VRT Džamonja in drugovi,
dr. z o. zav., Maribor.

Največji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme zelenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno ukrasno grmovje in drevje imamo celo leto. — Zahtevajte cenike!

Agrarni biro

Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana

Selenhurgova ulica 7, I. nadstropje
(v hiši Jadransko-Podunavske banke).

Strokovni nasveti, preskrbovanje vseh kmetijskih potrebščin, strojev, gnojil itd. najbolj in edino varno zagotovilo glede dobrote ter izvirnosti in brez-pogojno cene kot kjerkoli (po tovarniških cenah), pomoč pri vnovčevanju kmetijskih proizvodov. — Posredovanje pri nakupu in prodaji zemljišč in pri iskanju posejil. Pouk v kmetijskih davčnih zadevah. Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti 22 Din (8 lir), če kdo želi kaj kupiti potom Agrarnega biroja, priloži pismo za odgovor 2 dinarja.

Dalmatinski la
portland cement
svetovne znamke

SALONA

(Tour).

V zalogi pri

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga v
Ljubljani, r. z. z o. z.

16 k. s. motor

na surovo olje, nov, proda
Pokojniški zavod za namoščene v Ljubljani, Aleksandrova cesta 12.

Sejalni stroj

znamke Sack, malo rabljen, prodam.

Ivan SVETLIN,
Podgorje 43 p. Kamnik.

Posredovalec

informativni in posredovalni bureau, komisijaka trgovina. Vsa trgovska in zasebna posredovanja najkulantneje.

Fizol
vseh vrst, suhe gobe,

repno seme, kumare, mravljenja jajca in druge pri-delke kupuje

SEVER & KOMP.,
LJUBLJANA.

Cene sporočimo na zahtevo.

Ženitna ponudba.

Pošten mladenič, star 28 let, z večjo doto, želi znanja v svrhu ženitve s poštenim, 18—30 let starim dekletom, ki bi imela večje premoženje. Samo resne ponudbe, po možnosti s sliko, je poslati na upravo »Kmetijskega lista« pod šifro: »Srečna bodočnost«. Tajnost strogo zagotovljena!

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D.

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 35

Brzjavaj: „Stroj“.

Telefon št. 142 in 230

TURBINE in železne konstrukcije **ARMATURE**
ZVONOVJI Ognjegasne potrebščine **SESALJKE**

ŽELEZOLIVARNA KOVINOLIVARNA

STROJI ZA OBDELOVANJE LESA

Edino najboljše

šivalni stroji in kolesa so le

JOSIP PETELINC-a
Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke **Gritzner, Phönix in Adler**

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.

Pouk v voženju in krpanju brezplačen.

Telefon 945.

Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Martijn trg št. 8

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Vezane vloge obrestuje po dogovoru. — Podeljuje proti dobremu poročilu osebne, trgovske in obrtne, posebno kratkoročne kredite.

USNJE

Raznovrstno usnje in čevlarske potrebščine najboljše kakovosti in po najnižjih dnevnih cenah na malo in veliko nudi

Franc Erjavec

trgovina z usnjem v Novem mestu.

ŠPAGO

drevo in vse vrste vrtaških izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču

„KONOPIJUTA“ v Ljubljani.

Gospodarska 2.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 4 (V LASTNI STAVBI)

Kapital in rezerve preko Din 19.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje

PODRUŽNICE:

MARIBOR, KAMNIK, NOVO-MESTO, PTUJ,
RAKEK, KONJICE, SLOVENJGRAD

EKSPOZITURA: PREVALJE

Brzjavajke: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458